

Producent Profil

Af dyrkningskonsulent Jan Jürgensen, Dansk Juletræsdyrkerforening

Turen er kommet til Sjælland, hvor der er aflagt besøg hos Carl Ove Madsen på Bakkegården ved Haslev. Carl Ove Madsen er en altnuligmand, der udover sin egen produktion af juletræer og klippegrønt, også beskæftiger sig med rådgivning og salg af produkter for en kreds af skovejere og juletræsproducenter, og påtager sig desuden hel- eller delentreprisopgaver indenfor dette område. Under besøget får man også indtryk af Carl Ove Madsens store interesse for det tekniske område, idet "maskinparken" stort set består af selvkonstruerede redskaber, som er sammensat af kendte dele fra eksisterende landbrugsredskaber. Målet med udvikling af disse redskaber er, at tilpasse og lette arbejdsgangen ved pasning af juletræer ofte ved meget enkle og forhåndenværende redskaber.

Carl Ove Madsens ejendom – Bakkegården – er en landejendom beliggende umiddelbart syd for Haslev i et let kuperet terræn med et areal på ca. 30 ha, hvoraf de 6,5 ha er tilplantet med fortrinsvis nordmannsgran og en mindre del med nobilis. Jordboniteten er kraftig lerjord, og tilplantningen er primært foretaget på de højere beliggende nord hæl-der, hvor frostproblemer er uden betydning.

Hvor kommer interessen fra

Carl Ove Madsen er opvokset indenfor landbruget med jord under neglene, og som

Carl Ove Madsen.

han siger: "En gang landmand – altid landmand". Han er uddannet som skovfoged, og han fik under sine distrikts ophold interesse for dyrkning af juletræer og pyntegrønt, og købte på et tidligt tidspunkt en mindre landejendom, som blev tilplantet med nordmannsgran og nobilis. Denne ejendom blev i 1987 udskiftet med den nuværende ejendom – Bakkegården, som Carl Ove Madsen havde haft et godt øje til gennem ca. 10 år. Allerede efter 3 måneder blev der tilplantet et mindre areal med nordmannsgran og nobilis på ejendommen og tilplantning er løbende fortsat hvert år, således at der i dag er et tilplantet areal på ca. 6,5 ha, og det resterende areal drives som landbrug.

Målet med tilplantningen har været at drive produktionen som en slags hobby, sideløbende med sin ansættelse gennem 9 år ved Paludans Planteskole og videre i Skovdyrkerforeningen i 7 år, og derefter fra slutningen af 90'erne som selvstændig rådgiver og entreprenør indenfor skov og juletræsproduktion.

Kulturstart

Ved valg af første generations tilplantningsarealer anvender Carl Ove Madsen sine mange års erfaringer indenfor branchen, og anbefaler kun tilplantning på egnede arealer, hvilket vil sige højtliggende arealer uden

Tilpas topskudslængde. Det vurderes at 30 % af træerne ikke behøver topskudsregulering

frostproblemer hældende mod nord. Han planter i princippet aldrig læbælter, da han mener, de er årsagen til udbredelsen af algebelægninger. Efter høsten af landbrugsafgrøden sprøjtes arealet forebyggende mod ukrudt med 3,0 liter Roundup pr. ha., og umiddelbart inden plantning pløjes arealet i ca. 25 cm's dybde og pakkes med en jordpakker. Det er vigtigt, at der ikke herefter kommer nedbør før plantning, idet jorden så falder sammen.

Plantningen foretages med en hjemmebygget 1-rækket plantemaskine, som minder om den amerikanske model, hvor to mand kan sidde opret i en normal arbejdsstilling og sætte planterne ind i nogle gribere/klemmer. Maskinen kan udstyres med 2 til 10 gribere, hvilket betyder, at planteafstanden kan varieres fra 20 cm til 225 cm. Fordelen ved denne maskine er, at griberne holder planten indtil denne er trykket fast i jorden, og først derefter åbner og slipper planten, hvilket bevirker, at planten står lodret efter plantningen. Maskinen kan plante op til 2.500 planter i timen ved en hastighed på 2,5 km/t.

Kulturmodellen er, at der plantes i blokke à 11 rækker (16 m) med en rækkeafstand på 120 cm og planteafstand på 115 cm og herefter 4 meter spor. Det understreges, at der tidligt i høstfasen sælges og fjernes små træer i bagsporene samt foretages en afrunding i enderne, så disse spor får en arbejdsbredde, så det er muligt at færdes med bl.a. en pakkemaskine, uden at beskadige de tilbagestående træer. Carl Ove Madsen overvejer på mindre arealer at plante på 90*80 cm, og derved få et større udtag af mindre træer. 2. generations plantning foretages som løbende indplantning, så snart der er høstet 2 træer ved siden af hinanden i rækken. Planten plantes midt mellem de 2 stød og nøjagtigt i planterækken - 5 cm er udenfor rækken. Nøjagtigheden er vigtig for senere at kunne færdes og behandle træerne med rækkegående maskiner.

Plantematerialet, der anvendes er Ambrolauri Tlugi i plantestørrelse 2/1s og 2/2, hvor den store plante primært bruges ved indplantning. Plantepartierne vurderes inden køb i planteskolen, og udover normale krav til kvalitet kræves, at det sidste årsskud har minimum 3 og helst 5 internodiækopper, og at nålene sidder tæt med en god fylde og længde. Ved nyplantninger anvendes altid plantepartier med 2 til 3 forskellige B-numre, for at gardere sig mod uheldigt afkom og kvalitets udfald.

På ejendommen er der et meget stort vildtryk, hvorfor der efter tilplantning opsættes vildthege omkring kulturerne. For at kunne kontrollere indhegningerne for råvildt, er de inddelt i mindre enheder ved hjælp af opsætning af lette indre hege, som nedtages i det tidlige forår for at lette færdselen på arealet i sommerperioden.

Renholdelse

Al renholdelse mod ukrudt foregår fra kulturstart ved afskærmet sprøjtning med 2 l Roundup i 200 l vand pr. ha. Arealet bliver behandlet 1 til 2 gange om året efter behov. Første behandling foretages i første halvdel af maj måned, og dernæst behandles igen om nødvendigt ultimo juni/primus juli.

Redskabet, der anvendes til afskærmet sprøjtning, er en ombygget AS klipper med en bredde på 60 cm, hvorpå der er påmonteret en Serena rygsprøjte med en 16 l tank. Redskabet klipper og sprøjter ukrudtet afskærmet i en arbejdsgang, og hvert rækkel mellemrum må behandles to gange for at dække hele arealet. I yngre kulturer op til 4. - 5. år må accepteres ukrudt i selve planterækken.

Skadedyrsbekæmpelse

Bekæmpelse af ædelgran lus og galmider foretages med tågesprøjte med et lusemid-

del og 4 kg svovl i minimum 600 l vand pr. ha. inden udspring. Der sprøjtes så vidt muligt tidlig morgen og sen aften, og aldrig i varmt vejr med høj sol midt på dagen.

Fugleskader begrænses ved påsætning af fuglepinde vha. klemmer. Klemmer og pinde anvendes også til opretning af toppe på træer over 150 cm.

Gødskning

De første 3 til 4 år efter plantning gødskes planterne ikke, idet det er nødvendigt at spare op til de større træer, som gødskes med 150 kg N pr. ha/år. Carl Ove Madsen har prøvet forskellige gødningssammensætninger, herunder ekstra tilførsel af magnesium, men synes ikke umiddelbart at kunne se nogen væsentlig forskel. Der anvendes derfor en NPK 23-3-7 gødning, hvor der udbringes 300 kg/ha i det tidlige forår ved bredgødskning, og 300 kg igen i juli måned som udlagt gødning for ikke at svide træerne.

Bredgødskning om foråret foretages med en centrifugal spredde, der er monteret på traktorens frontlæsser og kan nå op i en arbejds højde på 4 meter. Centrifugalsprederen er ombygget, så den kun spredde til den ene side og ikke på spor, og den har en spreddebredde på op til 11 meter. Håndudlægning af gødningen i juli måned foregår med en såbalje på maven og afskærmet gennem et simpelt aftræksrør fra en emhætte, som foroven sættes i mandens livrem og fornedet på stovlen, hermed føres gødningen ned på jorden, og det sikres at gødningen ikke sætter sig på træernes skud.

Pleje

I kulturerne foretages der ikke nogen form for stakklipping af træerne, idet det ikke anses for nødvendigt selvom der bliver foretaget afskærmet sprøjtning. Bredderegulering ved en tilklipping udføres kun efter behov på træer, der vurderes som usalgbare pga. en for stor bredde i forhold til højden. Kemisk vækstregulering af topskud foretages på sprinter typer allerede efter 3. til 4. vækstsæson og derefter efter behov. Det er vurderet, at ca. 30 procent af træerne ikke skal behandles under normale vækstforhold. Skader og fejl rettes løbende gennem træernes udvikling, og her er det vigtigt at understrege, at det altid lønner sig at have en saks i lommen under sin færden i træerne. Træer med nåletab klippes altid op til 3. grenkrans, og retter træerne sig ikke efter 2 vækstsæsoner, bliver de skrottet.

Opmærkning – salg

Carl Ove Madsen omsætter ca. 20 til 25.000 juletræer om året dels for hans kundekreds og dels fra egen ejendom. Hovedparten af træerne mærker han selv, og afsætningen foregår

både gennem danske grossister og som direkte salg til udenlandske kunder. Salget for andre foregår som kommissionssalg uden økonomisk ansvar. Hans hovedformål ved salg af træer er, at optimere udbyttet i kulturerne, som opnås ved at mærke salgbare træer på det rigtige tidspunkt, så de ikke vokser sammen og får slidskader, samt at sælge sig ud af problemer med træer, som har fået for lange topskud.

I høstsæsonen er han den koordinerende part for den kreds af producenter, som han afsætter træer for. Der skal igangsættes oparbejdning, foretages kontrol af denne og sammensættes læs til de aftalte læse terminer. Ved læsning er Carl Ove Madsen næsten altid selv til stede for at sikre kontrol af antal læsede træer, og foretage den sidste kontrol af oparbejdning inden træernes afgang.

Afsluttende

At Carl Ove Madsen er en aktiv person viser, at han udover sin forretning som rådgiver og entreprenør indenfor skovbrug og juletræsproduktion og som juletræsproducent, også beskæftiger sig med landbrug, hvorpå der er udlagt et mindre areal med jordbær og hindbær. Disse jordbær overdækkes på et tidligt tidspunkt med en fiberduk, som betyder, at jordbærerne er klar til høst ca. 3 uger før alle andre. Produkterne afsættes i sommerperioden gennem eget dørsalg og ved salg til lokale forretninger.

LYNEBORG GRØNT ApS

Køb & salg af pyntegrønt.
Salg af planteværn.

Århusvej 56, Ring
8963 Auning
Tlf.: 8649 2600 · Bil: 4033 0786
Fax: 8649 2601

PAKKELOSNINGER - NETOP

SE NÅLEDRYK NR. 53 S. 27

CompacTree

EASY ROLLER™
Til topskudsreduktion

Mest anvendte topskudsregulering i Europa

- Lav vægt
- Nye drypfrie microfiber ruller
- Meget nem at betjene
- Og vigtigst af alt - ingen sprøjtesky i hovedet

www.easyroller.dk
Lars Bødker Madsen • 25 33 30 50 • 86 87 91 10

TURBOROD

Har du dårlig start i dine NGR-kulturer?
Prøv at plante planter med Turborod i månedsskiftet August/September og du vil blive forbløffet.
Læs mere på www.holmsplanteskole.dk
Har du lysten, har vi planterne.

Holms Planteskole
Østervrå
Tlf. 98 95 16 99